

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2016. gada 20. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Konkurences politika — LESD 101. pants — Regula (EK) Nr. 1/2003 — Starptautisko kravu pārvadājumu nozare — Valstu konkurences iestādes — Eiropas Konkurences tīkla instrumentu juridiskā vērtība — Šī tīkla iecietības paraugprogramma — Komisijai iesniegts pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda — Valstu konkurences iestādēm iesniegts pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkums — Saistība starp šiem diviem pieteikumiem

Lieta C-428/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Valsts Padome, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 1. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 18. septembrī, tiesvedībā

DHL Express (Italy) Srl,

DHL Global Forwarding (Italy) SpA

pret

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato,

piedaloties:

Schenker Italiana SpA,

Agility Logistics Srl.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: pirmās palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] (referents), A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerālvokāts: M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretāre: V. Džakobo-Peironela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 9. jūlija tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *DHL Express (Italy) Srl* un *DHL Global Forwarding (Italy) SpA* vārdā – *M. Siragusa* un *G. Rizza*, *avvocati*,
- *Schenker Italiana SpA* vārdā – *G. L. Zampa*, *avvocato*,
- *Agility Logistics Srl* vārdā – *A. Liroi*, *M. Padellaro* un *A. Pera*, *avvocati*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Fiorentino* un *P. Gentili*, *avvocati dello Stato*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *A. Lippstreu*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *J. Bousin*, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā – *C. Pesendorfer*, pārstāve,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *V. Kaye*, pārstāve, kurai palīdz *D. Beard*, *QC*, un *V. Wakefield*, *barrister*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *L. Malferrari*, *G. Meeßen* un *T. Vecchi*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 10. septembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 101. pantu un LES 4. panta 3. punktu, kā arī Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102. pantā] (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 11. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kurā *DHL Express (Italy) Srl* un *DHL Global Forwarding (Italy) SpA* (turpmāk tekstā kopā – “*DHL*”) vēršas pret *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (Konkurences un tirgus uzraudzības iestāde, turpmāk tekstā – “*AGCM*”) par lēmumu, ar kuru šī iestāde uzlika *DHL* naudas sodus par dalību aizliegtās vienošanās darbībā starptautisko kravu sauszemes pārvadājumu no Itālijas un uz Itāliju pakalpojumu nozarē, pārkāpjot LESD 101. pantu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 1/2003 preambulas 15. apsvērumā ir paredzēts:

“Komisijai un dalībvalstu konkurences iestādēm kopā jāizveido publisko iestāžu tīkls, kas ciešā sadarbībā piemēro Kopienas konkurences noteikumus. Minētajā nolūkā jāizveido informēšanas un konsultēšanās pasākumi. Turpmāko kārtību sadarbībai minētajā tīklā noteiks un pārskatīs Komisija, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm.”

- 4 Regulas Nr. 1/2003 11. panta ar nosaukumu “Sadarbība starp Komisiju un dalībvalstu konkurences iestādēm” redakcija ir šāda:

“1. Komisija un dalībvalstu konkurences iestādes ciešā sadarbībā piemēro Kopienas konkurences noteikumus.

2. Komisija dalībvalstu konkurences iestādēm pārsūta to svarīgāko dokumentu kopijas, ko tā savākusi, lai piemērotu 7., 8., 9. un 10. pantu un 29. panta 1. punktu. Komisija pēc dalībvalsts konkurences iestādes pieprasījuma tai sniedz citu to esošo dokumentu kopijas, kas vajadzīgi lietas izvērtēšanai.

3. Dalībvalstu konkurences iestādes, ja rīkojas saskaņā ar [LESD 101. pantu] vai [LESD 102. pantu], rakstiski informē Komisiju pirms vai bez kavēšanās pēc pirmā oficiālā izmeklēšanas pasākuma uzsākšanas. Šo informāciju var arī darīt pieejamu citu dalībvalstu konkurences iestādēm.

4. Dalībvalstu konkurences iestādes ne vēlāk kā 30 dienas pirms tā lēmuma pieņemšanas, kas pieprasa pārkāpšanas pārtraukšanu vai kas pieņem saistības, vai kas atceļ grupālā atbrīvojuma regulu, informē Komisiju. Šajā nolūkā tās sniedz Komisijai lietas kopsavilkumu, paredzēto lēmumu vai, ja tāda nav, jebkādu citu dokumentu, kas norāda iecerēto rīcības gaitu. Šo informāciju var arī darīt pieejamu citu dalībvalstu konkurences iestādēm. Attiecīgā konkurences iestāde pēc Komisijas pieprasījuma dara Komisijai pieejamus citus dokumentus, ko tā glabā, un kas ir vajadzīgi lietas izvērtēšanai. Komisijai piegādāto informāciju var darīt pieejamu citu dalībvalstu konkurences iestādēm. Valstu konkurences iestādes var arī savā starpā apmainīties ar informāciju, kas vajadzīga tās lietas izvērtēšanai, ar ko tās nodarbojas saskaņā ar [LESD 101. pantu] vai [LESD 102. pantu].

5. Dalībvalstu konkurences iestādes var konsultēties ar Komisiju par jebkuru lietu, kas saistīta ar Kopienas tiesību aktu piemērošanu.

6. Lietas izskatīšanas uzsākšana, ko veic Komisija, lai pieņemtu lēmumu saskaņā ar III nodaļu, atbrīvo dalībvalstu konkurences iestādes no to kompetences piemērot [LESD 101. pantu] un [LESD 102. pantu]. Ja dalībvalsts konkurences iestāde jau darbojas lietā, Komisija uzsāk lietas izskatīšanu vienīgi pēc konsultēšanās ar šo valsts konkurences iestādi.”

- 5 Regulas Nr. 1/2003 35. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis izraugās konkurences iestādi vai iestādes, kas ir atbildīgas par [LESD 101. panta] un [LESD 102. panta] piemērošanu tādā veidā, lai tiktu efektīvi izpildīti šīs regulas noteikumi. [...] Norīkotās iestādes var arī būt tiesas.”

- 6 Komisijas Paziņojuma par sadarbību Konkurences iestāžu tīklā (OV 2004, C 101, 43. lpp.; turpmāk tekstā – “Paziņojums par sadarbību”) 1. punktā ir noteikts:

“Ar Regulu Nr. 1/2003 [...] ir izveidota paralēlu kompetenču sistēma, kuras ietvaros [LESD 101. un 102. pantu] var piemērot gan Komisija, gan dalībvalstu konkurences iestādes [...]. Dalībvalstu konkurences iestādes un Komisija kopā veido publisko iestāžu tīklu: tās darbojas sabiedrības interesēs un cieši sadarbojas, lai aizsargātu konkurenci. Kā diskusiju un sadarbības forums, kura mērķis ir piemērot un īstenot Kopienas konkurences politiku, šis tīkls ir struktūra Eiropas konkurences iestāžu sadarbībai lietās, kurās tiek piemērots [LESD 101. un 102. pants], un tas ir pamats kopīgas konkurences kultūras radīšanai un uzturēšanai Eiropā. Šā tīkla nosaukums ir “Eiropas Konkurences tīkls” (EKT) [...]”

- 7 Ņemot vērā šo paralēlu kompetenču sistēmu, atbilstoši kurai visas konkurences iestādes ir tiesīgas piemērot LESD 101. pantu, Paziņojuma par sadarbību 8.–15. punktā ir norādīti kritēriji, kas ļauj noteikt iestādes, kuras ir “piemērotas” lietas izskatīšanai. Atbilstoši šī paziņojuma 14. punktam “Komisija ir īpaši piemērota, ja viens vai vairāki nolīgumi vai darbības [...] rada sekas attiecībā uz konkurenci vairāk nekā trijās dalībvalstīs [...]”
- 8 Atbilstoši šī paziņojuma 38. punktam:
- “Tā kā Kopienas mērogā nepastāv pilnīgi saskaņota iecietības programmu sistēma, pieteikuma iesniegšana vienai iestādei par iecietības programmas piemērošanu nav uzskatāma par šāda pieteikuma iesniegšanu citai iestādei. Tāpēc pieteikuma iesniedzēja interesēs ir iesniegt pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu visām konkurences iestādēm, kurām ir kompetence piemērot [LESD 101. pantu] tajā teritorijā, ko ir ietekmējis pārkāpums, un kuras var tikt uzskatītas par piemērotām veikt darbības šā pārkāpuma novēršanai. Ņemot vērā to, ka lielākajā daļā pastāvošo iecietības programmu būtisks ir laika faktors, pieteikuma iesniedzējiem ir arī jāapsver, vai būtu atbilstīgi iesniegt pieteikumus visām attiecīgajām iestādēm vienlaikus. Pieteikuma iesniedzēja ziņā ir veikt pasākumus, ko tas uzskata par piemērotiem, lai aizsargātu savas tiesības saistībā ar iespējamo lietas izskatīšanu šajās iestādēs.” [Neoficiāls tulkojums]
- 9 2006. gadā EKT ietvaros tika pieņemta iecietības paraugprogramma (turpmāk tekstā – “EKT iecietības paraugprogramma”). Ar šo programmu, kas nav tikusi publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, var iepazīties Komisijas interneta vietnē. Tā tika pārskatīta 2012. gada novembrī, proti, pēc faktu rašanās pamatlietā un attiecīgi – pēc *AGCM* lēmuma, kas ir iesniedzējtiesā izskatāmā strīda priekšmets.
- 10 EKT iecietības paraugprogrammas 3. punktā ir noteikts:
- “EKT [iecietības] paraugprogrammā ir paredzēti nosacījumi, kas ļauj sniegt atlīdzinājumu par sadarbību uzņēmumiem, kuri ir piedalījušies tās piemērošanas jomā ietilpstošajos nolīgumos un darbībās. EKT dalībnieki vienojas savas kompetences ietvaros īstenot visu nepieciešamo, lai pielīdzinātu savas attiecīgās programmas EKT [iecietības] paraugprogrammai. Pēdējā minētā neliedz konkurences iestādei savas programmas ietvaros īstenot uzņēmumiem, kas lūdz piemērot iecietības programmu, labvēlīgāku pieeju. EKT [iecietības] paraugprogramma pati par sevi šiem uzņēmumiem nevar radīt nekādu tiesisko palāvību.”
- 11 Šīs programmas 5. punktā, kas regulē “1.A tipa” atbrīvojumus no naudas sodiem, ir paredzēts:
- “Konkurences iestāde atbrīvo uzņēmumu no naudas soda, ko tam citādi piemērotu, ja:
- a) šis uzņēmums pirmais sniedz pierādījumus, par kuriem pieteikuma izvērtēšanas laikā konkurences iestāde uzskata, ka tie palīdzēs veikt mērķtiecīgas pārbaudes saistībā ar iespējamo aizliegto vienošanos;
 - b) pieteikuma iesniegšanas brīdī konkurences iestādei nav pietiekamu pierādījumu, lai tā varētu pieņemt lēmumu uzdot veikt pārbaudi vai iegūt tiesas rīkojumu pārbaudes veikšanai, vai ja tā vēl nav veikusi pārbaudi saistībā ar iespējamo aizliegto vienošanos un
 - c) ja ir izpildīti nosacījumi dalībai iecietības programmā.”
- 12 EKT iecietības paraugprogrammas 22. punktā ir paredzēts, ka “gadījumos, kad Komisija ir “īpaši piemērota”, lai izskatītu lietu saskaņā ar Paziņojuma [par sadarbību] 14. punktu, uzņēmums, kas vai nu jau ir iesniedzis Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, vai arī grasās šādu

pieteikumu iesniegt, var iesniegt pieteikuma kopsavilkumu jebkurai valsts konkurences iestādei, kuru šis uzņēmums uzskata par “piemērotu” saskaņā ar Paziņojumu par sadarbību. Pieteikuma kopsavilkumā jābūt īsi izklāstītām šādām ziņām:

[..]

— iespējamās aizliegtās vienošanās raksturs;

— [..] un

— ziņas par jebkādiem pieteikumiem par iecietību, kas jau ir iesniegti vai kas tiks iesniegti saistībā ar iespējamo aizliegto vienošanos”.

13 EKT iecietības paraugprogrammas 24. punktā ir paredzēts:

“Ja valsts konkurences iestāde, kas saņēmusi pieteikuma kopsavilkumu, izlemj pieprasīt papildu ziņas, uzņēmumam nekavējoties jāsniedz šīs ziņas. Ja valsts konkurences iestāde izlemj rīkoties saistībā ar attiecīgo lietu, tā nosaka termiņu, līdz kuram uzņēmumam ir jāiesniedz visas būtiskās ziņas un pierādījumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu vajadzīgo pierādījumu līmeni. Ja uzņēmums to paveic valsts konkurences iestādes noteiktajā termiņā, tiek uzskatīts, ka šī informācija ir iesniegta dienā, kurā tika iesniegti pieteikuma kopsavilkums.” [Neoficiāls tulkojums]

14 EKT iecietības paraugprogrammas Paskaidrojošo piezīmju 7. punktā ir noteikts:

“EKT [Iecietības] paraugprogramma ir vērsta uz to, lai atrisinātu problēmas saistībā ar vairākiem paralēli iesniegtiem pieteikumiem, un ļauj uzņēmumiem labāk paredzēt iespējama pieteikuma iznākumu. [..] Tajā ir definēti raksturojumi attiecībā uz saīsinātām vienveidīgām veidlapām, kuras tiek sauktas par “pieteikumu kopsavilkumiem” un kuras ir izstrādātas, lai atvieglotu slogu, ko vairāki pieteikumi plaša mēroga pārrobežu karteļu ietvaros rada uzņēmumiem un konkurences iestādēm.”

Itālijas tiesības

15 2007. gada 15. februārī AGCM pieņēma Paziņojumu par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu saskaņā ar 1990. gada 10. oktobra Likuma Nr. 287 15. pantu (*Comunicazione sulla non imposizione e sulla riduzione delle sanzioni ai sensi dell'articolo 15 della legge 10 ottobre 1990, n. 287*), kas ietver Itālijas iecietības programmu (turpmāk tekstā – “valsts iecietības programma”).

16 Valsts iecietības programmas 16. pantā ar nosaukumu “Pieteikuma kopsavilkums” ir paredzēts:

“Ja Komisija ir labāk piemērota, lai izskatītu lietu un vadītu procedūru, uzņēmums, kas jau ir iesniedzis vai grasās iesniegt Komisijai pieteikumu nolūkā panākt naudas soda neuzlikšanu, ja tas uzskata, ka iestādei arī ir iespējas iestāties konkrētajā lietā, var iesniegt iestādei līdzīgu pieteikumu piemērot iecietības programmu t.s. “kopsavilkuma” formā. Saskaņā ar [paziņojuma par sadarbību] 14. [punktu] Komisija ir īpaši piemērota, ja viens nolīgums vai darbība vai vairāki nolīgumi vai darbības, tostarp līdzīgu nolīgumu vai darbību tikli, ietekmē konkurenci vairāk nekā trijās dalībvalstīs.” [Neoficiāls tulkojums]

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

17 2007. gada 5. jūnijā DHL iesniedza Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda saistībā ar vairākiem Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem starptautisko kravu pārvadājumu nozarē. 2007. gada 24. septembrī Komisija piešķīra DHL nosacītu atbrīvojumu no naudas soda attiecībā uz

visu starptautisko kravu pārvadājumu nozari, proti, jūras, gaisa un sauszemes pārvadājumiem. Turpmāk 2007. gada 20. decembrī *DHL* vērsa Komisijas uzmanību uz vairākiem apstākļiem saistībā ar Itālijā novēroto rīcību starptautisko kravu sauszemes pārvadājumu jomā. 2008. gada jūnijā Komisija nolēma turpināt izmeklēšanu tikai daļā no aizliegtās vienošanās attiecībā uz starptautisko kravu gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, atstājot valstu konkurences iestādēm iespēju izmeklēt pārkāpumus attiecībā uz jūras un sauszemes pārvadājumu pakalpojumiem.

- 18 Paralēli 2007. gada 12. jūlijā *DHL* iesniedza *AGCM* pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu saskaņā ar valsts iecietības programmu. Šajā pieteikumā *DHL* sniedza informāciju par nelikumīgu rīcību starptautisko kravu sūtījumu un pārvadājumu tirgū. *AGCM* uzskata, ka šis pieteikums attiecas tikai uz starptautisko kravu jūras un gaisa pārvadājumu segmentiem, izslēdzot sauszemes pārvadājumus. Tomēr *DHL* uzskata, ka minētais pieteikuma kopsavilkums attiecas uz visā starptautisko kravu sūtījumu un pārvadājumu tirgū novēroto nelikumīgo rīcību. *DHL* precizēja, ka tās 2007. gada 12. jūlija pieteikumā netika ietverti konkrēti un specifiski novērotās rīcības piemēri tieši attiecībā uz sauszemes kravu pārvadājumiem, un tas tā bija tā iemesla dēļ, ka šādi piemēri vēl nebija atklāti.
- 19 2008. gada 23. jūnijā *DHL* iesniedza *AGCM* papildu pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kas bija sagatavots kopsavilkuma veidā un kas papildināja tās 2007. gada 12. jūlijā iesniegto pieteikumu, lai tieši attiecinātu to uz starptautisko kravu sauszemes pārvadājumu segmentu. Šajā pieteikumā *DHL* norādīja, ka “šis pieteikums visādā ziņā un visos nolūkos ir tikai 2007. gada 12. jūlija pieteikuma papildinājums, jo tajā norādītā cita rīcība nav uzskatāma par atsevišķu pārkāpumu, uz ko neattiecas sākotnējais paziņojums, un tā ir vienīgi citāda jau paziņoto pārkāpumu izpausme, un Komisija to ir ņēmusi vērā, piemērojot uzņēmumam iecietības programmu”.
- 20 Pa šo laiku 2007. gada 5. novembrī *Deutsche Bahn AG* savā un savu meitasuzņēmumu, kuru starpā ir arī *Schenker Italiana SpA* (turpmāk tekstā – “*Schenker*”), vārdā iesniedza Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kurš vispirms tika attiecināts uz jūras kravu pārvadājumiem un vēlāk – 2007. gada 19. novembrī – uz sauszemes kravu pārvadājumiem. Turklāt 2007. gada 12. decembrī *Schenker* iesniedza *AGCM* pieteikuma iecietības programmas piemērošanai kopsavilkumu, sniedzot informāciju attiecībā uz kravu sauszemes pārvadājumiem Itālijā.
- 21 2007. gada 20. novembrī *Agility Logistics Srl* (turpmāk tekstā – “*Agility*”) iesniedza Komisijai pieteikuma par naudas soda apmēra samazināšanu saistībā ar pārkāpumiem starptautisko kravu sūtījumu un pārvadājumu tirgū. 2008. gada 12. maijā *Agility Logistics International* arī sava meitasuzņēmuma *Agility* vārdā iesniedza *AGCM* pieteikuma iecietības programmas piemērošanai kopsavilkumu saistībā ar aizliegto vienošanos Itālijā attiecībā uz kravu sauszemes pārvadājumiem.
- 22 2009. gada 18. novembrī *AGCM* uzsāka procedūru, lai konstatētu iespējamus LESD 101. panta pārkāpumus starptautisko kravu pārvadājumu nozarē.
- 23 Ar apstrīdēto lēmumu, kas ir pieņemts 2011. gada 15. jūnijā, *AGCM* nolēma, ka vairāki uzņēmumi, to vidū *DHL*, *Schenker* un *Agility*, pārkāpjot LESD 101. pantu, ir piedalījušies aizliegtās vienošanās darbībā starptautisko kravu sauszemes pārvadājumu pakalpojumu nozarē no Itālijas un uz Itāliju.
- 24 Šajā lēmumā *AGCM* atzina, ka *Schenker* bija pirmā sabiedrība, kas ir lūgusi atbrīvojumu no naudas soda Itālijā attiecībā uz sauszemes kravu pārvadājumiem. Atbilstoši valsts iecietības programmai šī sabiedrība netika sodīta ne ar kādu naudas sodu. Turpretim *DHL* un *Agility* tika sodītas ar naudas sodu, kas vēlāk tika samazināts attiecīgi līdz 49 % un 50 % no sākotnējā apmēra. *AGCM* tāpat uzskatīja, ka savā 2007. gada 12. jūlija pieteikumā *DHL* lūdza piemērot atbrīvojumu no naudas soda tikai attiecībā uz kravu gaisa un jūras pārvadājumiem un ka pieteikumu attiecībā uz sauszemes kravu pārvadājumiem šis uzņēmums iesniedza tikai 2008. gada 23. jūnijā.

- 25 *DHL* vērsās *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Administratīvā apgabaltiesa), lūdzot daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu un tostarp norādot, ka tai kļūdaini netika piešķirta pirmā vieta rindā attiecībā uz valsts iecietības programmas piemērošanu un līdz ar to atbrīvojums no naudas soda. *DHL* uzskata, ka ar Savienības tiesību principiem valsts iestādei, kas saņem pieteikuma par iecietības programmas piemērošanu kopsavilkumu, ir pienākums to novērtēt, ņemot vērā galveno pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, ko tā pati sabiedrība iesniedza Komisijai. Turklāt *DHL* norāda, ka *Schenker* un *Agility AGCM* iesniegtie pieteikumu kopsavilkumi ir nepieņemami.
- 26 *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Administratīvā apgabaltiesa), pamatojoties uz dažādu iecietības programmu un ar to saistītu pieteikumu patstāvīguma un neatkarības principu, *DHL* celto prasību noraidīja.
- 27 Pirmajā instancē pieņemto nolēmumu *DHL* pārsūdzēja iesniedzējtiesā. Šī sabiedrība norāda, ka apstrīdētajā lēmumā neesot tikuši ievēroti principi, kas izriet tostarp no Paziņojuma par sadarbību un EKT iecietības paraugprogrammas. *DHL* uzskata, ka EKT noteikumi un instrumenti esot saistoši *AGCM*, jo pēdējā minētā ir valsts konkurences iestāde, kas ir daļa no šī tīkla.
- 28 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* (Valsts Padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“Vai LESD 101. pants un LES 4. panta 3. punkts, kā arī Regulas Nr. 1/2003 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- 1) tādā lietā kā pamatlietā valsts konkurences iestādes savā praksē nevar atkāpties no instrumentiem, kuri paredzēti un pieņemti EKT, it īpaši no EKT iecietības paraugprogrammas, jo pretējā gadījumā tās nonāktu pretrunā Tiesas nolemtajam sprieduma lietā *Pfleiderer* (C-360/09, EU:C:2011:389) 21. un 22. punktā;
- 2) starp galveno pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kuru uzņēmums ir iesniedzis vai grasās iesniegt Komisijai, un pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu, kuru uzņēmums ir iesniedzis valsts konkurences iestādei attiecībā uz to pašu aizliegto vienošanos, pastāv tāda juridiska saikne, ka valsts konkurences iestādei – neraugoties uz to, kas paredzēts Paziņojuma par sadarbību 38. punktā, – ir pienākums saskaņā ar EKT iecietības paraugprogrammas 22. punktu (kurš 2012. gada EKT iecietības paraugprogrammā ir kļuvis par 24. punktu) un ar to saistītās Paskaidrojošās piezīmes Nr. 45 (kas 2012. gada EKT iecietības paraugprogrammā ir kļuvusi par Paskaidrojošo piezīmi Nr. 49):
 - izvērtēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā galveno pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, ar nosacījumu, ka pieteikuma kopsavilkumā precīzi ir atspoguļots galvenā pieteikuma saturs;
 - pakārtoti – ja valsts konkurences iestāde uzskata, ka saņemtajam pieteikuma kopsavilkumam ir ierobežotāka materiālā piemērošanas joma nekā galvenajā tā paša uzņēmuma iesniegtajā pieteikumā, attiecībā uz kuru Komisija šim uzņēmumam ir piešķirusi nosacītu atbrīvojumu no naudas soda, – sazināties ar Komisiju vai pašu uzņēmumu, lai noskaidrotu, vai pēc pieteikuma kopsavilkuma iesniegšanas tas savā iekšējā izmeklēšanā ir identificējis konkrētus un īpašus rīcības piemērus segmentā, uz kuru eventuāli attiecas galvenais pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, bet ne pieteikuma kopsavilkums;
- 3) saskaņā ar EKT iecietības paraugprogrammas 3. un 22.–24. punktu un Paskaidrojošām piezīmēm Nr. 8, 41, 45 un 46, ņemot vērā ar 2012. gada EKT iecietības paraugprogrammas 24.–26. punktu un ar Paskaidrojošajām piezīmēm Nr. 44 un 49 ieviestos labojumus, valsts konkurences iestāde, kura pamatlietas faktu norises laikā piemēroja pamatlietā aprakstīto iecietības programmu,

attiecībā uz konkrēto slepeno aizliegto vienošanos, saistībā ar kuru pirmais uzņēmums ir iesniedzis vai grasījās iesniegt Komisijai galveno pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, varētu leģitīmi saņemt:

- tikai šī uzņēmuma iesniegto pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu vai
- arī citus pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumus, kurus iesnieguši citi uzņēmumi, kas vispirms Komisijai ir iesnieguši “nepieņemamu” pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda vai pieteikumu par naudas soda samazināšanu, it īpaši, ja šo pēdējo minēto uzņēmumu galvenie pieteikumi tika iesniegti pēc tam, kad pirmajam uzņēmumam tika piešķirts nosacīts atbrīvojums no naudas soda?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 29 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka instrumentiem, kas ir pieņemti EKT ietvaros, it īpaši EKT iecietības paraugprogrammai, ir saistošs spēks attiecībā uz valstu konkurences iestādēm.
- 30 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Regulas Nr. 1/2003 IV nodaļā paredzētais sadarbības mehānisms starp Komisiju un valstu konkurences iestādēm ir vērsts uz to, lai nodrošinātu konkurences tiesību normu saskaņotu piemērošanu dalībvalstīs (šajā ziņā skat. spriedumus *X*, C-429/07, EU:C:2009:359, 20. punkts, un *Tele2 Polska*, C-375/09, EU:C:2011:270, 26. punkts).
- 31 Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 preambulas 15. apsvērumu Komisijai un dalībvalstu konkurences iestādēm kopā ir jāizveido publisko iestāžu tīkls, kas ciešā sadarbībā piemēro Kopienas konkurences noteikumus. Šajā ziņā Paziņojuma par sadarbību 1. punktā ir precizēts, ka šis tīkls ir diskusiju un sadarbības forums Savienības konkurences politikas piemērošanai un tās kontrolei.
- 32 No tā izriet, ka EKT, kas ir vērsts uz to, lai veicinātu diskusiju un sadarbību saistībā ar konkurences politikas piemērošanu, nav piešķirtas pilnvaras pieņemt saistošus juridiskus noteikumus.
- 33 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka nedz Paziņojums par sadarbību, nedz arī Komisijas Paziņojums par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] samazināšanu karteļu gadījumos (OV 2006, C 298, 17. lpp.; turpmāk tekstā – “Paziņojums par iecietību”) attiecībā uz dalībvalstīm nav saistošs (skat. spriedumu *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 21. punkts).
- 34 Turklāt ir jānorāda, ka Paziņojums par sadarbību un Paziņojums par iecietību, kas ir tikuši pieņemti EKT ietvaros, ir tikuši publicēti attiecīgi 2004. un 2006. gadā *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā, kurā atšķirībā no tā L sērijas tiek publicēti nevis juridiski saistoši tiesību akti, bet vienīgi ar Savienību saistītā informācija, ieteikumi un paziņojumi (spriedumi *Polska Telefonia Cyfrowa*, C-410/09, EU:C:2011:294, 35. punkts, un *Expedia*, C-226/11, EU:C:2012:795, 30. punkts).
- 35 No tā izriet, ka šie paziņojumi nevar radīt saistības, kas būtu uzliktas dalībvalstīm.
- 36 Attiecībā konkrētāk uz iecietības programmu, kas Savienības ietvaros ir piemērojama uzņēmumiem, kuri sadarbojas ar Komisiju vai valsts konkurences iestādēm, lai atklātu aizliegtās vienošanās, ir jākonstatē, ka nedz LESD, nedz arī Regulā Nr. 1/2003 nav paredzēti kopīgi iecietības noteikumi (spriedums *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 20. punkts). Tātad, tā kā Savienības līmenī nav

centralizētas sistēmas attiecībā uz pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu saistībā ar LESD 101. panta pārkāpumiem pieņemšanu un apstrādi, šādu valsts konkurences iestādei adresētu pieteikumu apstrādi nosaka šī iestāde, piemērojot tās dalībvalsts tiesības, kurā šī iestāde atrodas.

- 37 Šajā ziņā ir jāpiebilst, ka Paziņojums par iecietību attiecas tikai uz Komisijas īstenotajām iecietības programmām (spriedums *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 21. punkts).
- 38 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka EKT iecietības paraugprogramma nav saistoša dalībvalstu tiesām (spriedums *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 22. punkts).
- 39 Tomēr *DHL* apgalvo, ka šī judikatūra attiecoties tikai uz valstu tiesām, nevis valstu konkurences iestādēm. *DHL* uzskata, ka secinājumu, kuru Tiesa ir izdarījusi lietā *Pfleiderer* (C-360/09, EU:C:2011:389), esot attaisnojis tikai apstākļi, ka attiecīgajām tiesību normām nav bijis tiešas iedarbības, un ka tāpat valsts tiesas neesot varējušas tās piemērot civilās vai administratīvās lietās.
- 40 Šāds apgalvojums nevar tikt atbalstīts.
- 41 Pirmkārt, ņemot vērā, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 35. panta 1. punktu dalībvalstis kā valstu konkurences iestādes var norīkot valsts tiesas, Savienības tiesību vienveidīga piemērošana dalībvalstīs varētu tikt apdraudēta. EKT iecietības paraugprogrammas saistošais raksturs būtu mainīgs atkarībā no dažādu dalībvalstu valstu konkurences iestāžu tiesu vai administratīvā rakstura.
- 42 Otrkārt, Tiesa jau ir nospriedusi, ka Komisijas ar Paziņojuma par iecietību starpniecību īstenotā iecietības programma nav saistoša dalībvalstīm (spriedums *Kone* u.c., C-557/12, EU:C:2014:1317, 36. punkts). Šis konstatējums tāpat ir piemērojams EKT iecietības paraugprogrammai.
- 43 Turklāt *DHL* norādītais apstākļi, ka valstu konkurences iestādes esot formāli apņēmušās ievērot Paziņojumā par sadarbību iekļautos principus, negroza nedz šī paziņojuma, nedz EKT iecietības paraugprogrammas juridisko vērtību saistībā ar Savienības tiesībām.
- 44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka instrumentiem, kas ir pieņemti EKT ietvaros, it īpaši EKT iecietības paraugprogrammai, nav saistoša spēka attiecībā uz valstu konkurences iestādēm.

Par otro jautājumu

- 45 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa jautā, pirmkārt, vai Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka starp pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kuru uzņēmums ir iesniedzis vai grasās iesniegt Komisijai, un pieteikuma kopsavilkumu, kas ir iesniegts valsts konkurences iestādei attiecībā uz to pašu aizliegto vienošanos, pastāv juridiska saikne, kā rezultātā valsts konkurences iestādei ir pienākums izvērtēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, ja pieteikuma kopsavilkumā precīzi ir atspoguļots Komisijai sniegtā pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda saturs. Otrkārt, iesniedzējtiesa jautā, vai gadījumā, ja pieteikuma kopsavilkumam ir ierobežotāka materiālā piemērošanas joma nekā pieteikumam par atbrīvojumu no naudas soda, valsts konkurences iestādei ir pienākums sazināties ar Komisiju vai pašu uzņēmumu, lai noskaidrotu, vai šis uzņēmums ir identificējis konkrētus nelikumīgas rīcības piemērus segmentā, uz kuru eventuāli attiecas pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, bet ne pieteikuma kopsavilkums.

Par pieņemamību

- 46 *Agility* un Francijas valdība ir izvirzījušas otrā jautājuma pirmās daļas nepieņemamību, pamatojoties attiecīgi uz to, ka tā neesot nozīmīga un ka tai esot hipotētisks raksturs.
- 47 Atbilstoši tam, ko norāda šī sabiedrība un šī valdība, jautājums, kas rodas pamatlietā, esot tas, vai gadījumā, ja pieteikuma kopsavilkumam un Komisijai sniegtajam pieteikumam par atbrīvojumu no naudas soda nav viena un tā pati materiālā piemērošanas joma, pieteikuma kopsavilkums ir jāinterpretē, ņemot vērā Komisijai sniegto pieteikumu. Turpretim ar galvenokārt uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai gadījumā, ja pieteikuma kopsavilkums atbilstoši atspoguļo Komisijai sniegto pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, pieteikuma kopsavilkums ir jāinterpretē, ņemot vērā šo Komisijai iesniegto pieteikumu.
- 48 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā iedibinātās sadarbības starp Tiesu un valsts tiesām ietvaros tikai valsts tiesai, kas iztiesā lietu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Līdz ar to gadījumā, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (skat. tostarp spriedumus *Kamberaj*, C-571/10, EU:C:2012:233, 40. punkts, kā arī *Banco Privado Português un Massa Insolvente do Banco Privado Português*, C-667/13, EU:C:2015:151, 34. punkts).
- 49 Šajos apstākļos Tiesas atteikums atbildēt uz valsts tiesas iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja ir acīmredzams, ka prasītajai Savienības tiesību aktu interpretācijai nav nekādas saiknes ar pamatlietas faktiem vai priekšmetu, ja jautājums ir hipotētisks vai arī ja Tiesas rīcībā nav vajadzīgo faktisko un juridisko apstākļu, lai lietderīgi atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. tostarp spriedumus *Kamberaj*, C-571/10, EU:C:2012:233, 42. punkts, un *Banco Privado Português un Massa Insolvente do Banco Privado Português*, C-667/13, EU:C:2015:151, 36. punkts).
- 50 Šajā gadījumā tas tā nav.
- 51 Ir jākonstatē, pirmkārt, ka no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka 2007. gada 5. jūnijā *DHL* iesniedza Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda saistībā ar vairākiem Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem starptautisko kravu pārvadājumu pakalpojumu nozarē. Otrkārt, 2007. gada 12. jūlijā *DHL* iesniedza *AGCM* pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu par nelikumīgu rīcību starptautisko kravu pārvadājumu no Itālijas un uz Itāliju tirgū.
- 52 Ņemot vērā to, ka starp *AGCM* un *DHL* ir domstarpības par pieteikuma kopsavilkumu materiālo saturu un tādējādi – par iespējamām līdzībām vai atšķirībām saistībā ar pamatlietā aplūkojamo pieteikumu piemērošanas jomu, nevar acīmredzami secināt, ka atbilde uz otrā jautājuma pirmo daļu iesniedzējtiesai nebūtu lietderīga.
- 53 Šajos apstākļos otrā prejudiciālā jautājuma pirmā daļa ir uzskatāma par pieņemamu.

Par lietas būtību

- 54 Iecietības programmu sistēma ir balstīta uz principu, atbilstoši kuram konkurences iestādes no naudas sodu samaksas atbrīvo uzņēmumu, kas paziņo par savu dalību aizliegtās vienošanās darbībā, ja tas ir pirmais uzņēmums, kas sniedz informāciju, uz kuras pamata tostarp var konstatēt LESD 101. panta pārkāpumu.

- 55 Saskaņā ar Paziņojuma par sadarbību 38. punktu, tā kā Kopienas mērogā nepastāv pilnīgi saskaņota iecietības programmu sistēma, pieteikuma par iecietības programmas piemērošanu iesniegšana vienai konkrētai iestādei nav uzskatāma par šāda pieteikuma iesniegšanu citai konkurences iestādei. Kā ir konstatēts šī sprieduma 36. punktā, pieteikuma par iecietības programmas piemērošanu apstrādi nosaka katras dalībvalsts tiesības.
- 56 Šajā ziņā EKT iecietības paraugprogrammas 1. punkts parāda uzņēmumu interesi lūgt iecietības programmas piemērošanu visām konkurences iestādēm, kurām ir kompetence piemērot LESD 101. pantu tajā teritorijā, ko ir ietekmējis attiecīgais pārkāpums, un kuras var tikt uzskatītas par piemērotām veikt darbības šā pārkāpuma novēršanai.
- 57 Tāpat ir jāprecizē, ka valstu konkurences iestādes var brīvi pieņemt iecietības programmas un katra no šīm programmām ir patstāvīga ne vien attiecībā uz citām valstu programmām, bet arī attiecībā uz Savienības iecietības programmu.
- 58 Līdzpastāvēšana un patstāvīgums, kas tātad raksturo starp Savienības iecietības programmu un dalībvalstu iecietības programmām esošās attiecības, ir ar Regulu Nr. 1/2003 ieviestās Komisijas un valstu konkurences iestāžu paralēlās kompetences sistēmas izpausme.
- 59 No tā izriet, ka tādas aizliegtās vienošanās gadījumā, kuras pretkonkurences sekas var izpausties vairākās dalībvalstīs un tātad radīt dažādu valstu konkurences iestāžu, kā arī Komisijas iejaukšanos, uzņēmumam, kas vēlas lūgt iecietības programmas piemērošanu saistībā ar savu dalību attiecīgajā aizliegtās vienošanās darbībā, ir interese sniegt pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu ne vien Komisijai, bet arī valsts iestādēm, kuras, iespējams, ir kompetentas piemērot LESD 101. pantu.
- 60 Iecietības programmu patstāvīgums ir nepieciešami jāattiecinā uz dažādiem Komisijai un valstu konkurences iestādēm iesniegtiem pieteikumiem par iecietības programmas piemērošanu, ņemot vērā, ka tie ir minēto programmu sastāvdaļas. Šajā ziņā ir jānorāda, ka šo pieteikumu patstāvīgums izriet tieši no tā, ka Savienības līmenī nepastāv vienota uzņēmumu, kas piedalās aizliegtās vienošanās darbībās, pārkāpjot LESD 101. pantu, paziņošanas pēc savas iniciatīvas sistēma. Turklāt šo patstāvīgumu nevar ietekmēt apstākļi, ka dažādu pieteikumu priekšmets ir viens un tas pats konkurences tiesību pārkāpums.
- 61 Tiesiskās saiknes apgalvotā esamība starp Komisijai iesniegtu pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu un valstu konkurences iestādēm iesniegtu pieteikuma kopsavilkumu, kā rezultātā šīm iestādēm esot pienākums novērtēt šo pēdējo minēto pieteikumu, ņemot vērā pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu, apšaubītu dažādu pieteikumu patstāvīgumu un tādējādi – pašas pieteikumu kopsavilkumu sistēmas loģiku. Šī sistēma ir balstīta uz principu, ka Savienības līmenī nepastāv vienots pieteikums par iecietības programmas piemērošanu vai “galvenais” pieteikums, kas ir iesniegts līdzās “papildu” pieteikumiem, bet gan Komisijai iesniegti pieteikumi par iecietības programmas piemērošanu un valstu konkurences iestādēm iesniegti pieteikumu kopsavilkumi, kuru vērtējumu veic vienīgi iestāde, kas ir tā adresāte.
- 62 Katrā ziņā ne ar vienu Savienības tiesību normu aizliegtās vienošanās jomā valstu konkurences iestādēm nav uzlikts pienākums interpretēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā Komisijai iesniegtu pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, neskarot jautājumu, vai šis pieteikuma kopsavilkums atbilstoši atspoguļo Komisijai iesniegtā pieteikuma saturu.
- 63 Turpmāk, runājot par iespējamu valsts konkurences iestādes pienākumu sazināties ar Komisiju vai uzņēmumu, kas tai ir iesniedzis pieteikuma kopsavilkumu, ja šī pieteikuma materiālā piemērošanas joma ir ierobežotāka nekā pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda materiālā piemērošanas joma, ir jānorāda, kā ģenerāladvokāts ir atzīmējis savu secinājumu 78. punktā, ka šāds pienākums radītu risku, ka tiek nepamatoti mikstināts pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu iesniedzēju sadarbības pienākums, kas ir viens no ikvienas iecietības programmas balstiem.

- 64 Šajos apstākļos uzņēmumam, kas valstu konkurences iestādēm lūdz piemērot iecietības programmu, ir jānodrošina, ka nevienam tā sniegtajam pieteikumam nepiemīt neskaidrības saistībā ar tā piemērošanas jomu, un tas tā ir jo vairāk tāpēc, kā ir minēts šī sprieduma 62. punktā, ka valstu konkurences iestādēm nav uzlikts pienākums novērtēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā Komisijai iesniegtu pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda.
- 65 Šī interpretācija, kas ir pamatota ar uzņēmuma pienākumu informēt valstu konkurences iestādes, ja tiek konstatēts, ka aizliegtās vienošanās faktiskā darbības joma atšķiras no tās, kas ir tikusi paziņota šīm iestādēm, vai no tās, kas ir tikusi paziņota Komisijai, ir vienīgā, ar ko var nodrošināt dažādu iecietības programmu sistēmu patstāvīguma ievērošanu.
- 66 Ja vienkāršā valstu konkurences iestāžu iespēja vērsties pie uzņēmumiem, kas tām ir iesnieguši pieteikumu kopsavilkumus, nolūkā iegūt papildu informāciju tiktu aizstāta ar pienākumu sazināties ar šiem uzņēmumiem vai Komisiju, ja šo pieteikumu materiālā piemērošanas joma ir ierobežotāka nekā Komisijai iesniegtu pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda materiālā piemērošanas joma, starp attiecīgajiem pieteikumiem tiktu izveidota hierarhija, kas būtu pretrunā Regulā Nr. 1/2003 paredzētajai decentralizētajai sistēmai.
- 67 Tādējādi uz otro jautājumu ir jāatbild šādi:
- Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka starp pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kuru uzņēmums ir iesniedzis vai grasās iesniegt Komisijai, un pieteikuma kopsavilkumu, kas ir iesniegts valsts konkurences iestādei attiecībā uz to pašu aizliegto vienošanos, nepastāv nekāda juridiska saikne, kā rezultātā šai iestādei būtu pienākums izvērtēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda. Apstāklim, ka pieteikuma kopsavilkums precīzi vai neprecīzi atspoguļo Komisijai sniegtā pieteikuma saturu, šajā ziņā nav nozīmes;
 - ja valsts konkurences iestādei iesniegtam pieteikuma kopsavilkumam ir ierobežotāka materiālā piemērošanas joma nekā Komisijai iesniegtā pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda materiālā piemērošanas joma, šai valsts iestādei nav pienākuma sazināties ar Komisiju vai pašu uzņēmumu, lai noskaidrotu, vai šis uzņēmums ir identificējis konkrētus nelikumīgas rīcības piemērus segmentā, uz kuru eventuāli attiecas šis pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, bet ne pieteikuma kopsavilkums.

Par trešo jautājumu

- 68 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja pirmais uzņēmums ir iesniedzis Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, vienīgi šis uzņēmums var iesniegt valsts konkurences iestādei pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu vai arī šādi rīkoties var citi uzņēmumi, kas ir iesnieguši Komisijai pieteikumu par naudas soda samazināšanu.

Par pieņemamību

- 69 Itālijas un Austrijas valdības norāda, ka trešais prejudiciālais jautājums esot nepieņemams, ciktāl ar šo jautājumu iesniedzējtiesa lūdz Tiesu interpretēt valsts tiesības, it īpaši valsts iecietības programmu.
- 70 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesai prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā nav jāizvērtē ne valsts tiesību normu saderība ar Savienības tiesībām, ne arī jāinterpretē valsts normatīvie vai administratīvie akti (skat. tostarp spriedumus *Jaeger*, C-151/02, EU:C:2003:437, 43. punkts, un *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 43. punkts).

- 71 Tomēr šajā lietā no trešā jautājuma izriet, ka iesniedzējtiesa būtībā uzdod Tiesai jautājumu par Savienības tiesību, it īpaši LESD 101. panta un Regulas Nr. 1/2003, interpretāciju saistībā ar paralēlās kompetences, kas pastāv starp Komisiju un valstu konkurences iestādēm, sistēmas darbību, lai noteiktu, vai, piemērojot valsts iecietības programmu, AGCM “ir varējusi tiesiski” pieņemt noteiktus pieteikumus par atbrīvojumu no naudas soda.
- 72 Tātad iesniedzējtiesai ir jāsniedz lietderīga atbilde, paziņojot tai relevantus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai ļautu lemt par apstrīdētā lēmuma tiesiskumu.
- 73 No tā izriet, ka trešais prejudiciālais jautājums ir jāuzskata par pieņemamu.

Par lietas būtību

- 74 Šī prejudiciālā jautājuma pamatā esošās iesniedzējtiesas šaubas ir saistītas ar faktu, ka EKT iecietības paraugprogrammā ir paredzēts, ka iespēja izmantot valsts līmeņa pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu sistēmu ir pieejama uzņēmumam, kas ir lūdzis Komisiju piešķirt atbrīvojumu no naudas soda, tomēr skaidri nav secināms, vai tas attiecas uz uzņēmumiem, kas šai iestādei ir lūguši piešķirt vienīgi naudas soda samazinājumu.
- 75 Uzņēmuma, kas nav pirmais uzņēmums, kurš ir iesniedzis Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, un kas tādējādi var pretendēt nevis uz pilnīgu atbrīvojumu, bet vienīgi uz naudas sodu samazinājumu, iespēja iesniegt valstu konkurences iestādēm pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu EKT iecietības paraugprogrammā ir tikusi tieši paredzēta tikai pēc grozījumiem, kas šajā programmā ir tikusi izdarīti 2012. gadā.
- 76 Šajā ziņā ir jānorāda, ka faktu, ka EKT iecietības paraugprogrammā redakcijā, kas ir pastāvējusi pamatlietas faktisko apstākļu rašanās laikā, kurā tieši nav bijusi paredzēta uzņēmumu, kas ir iesnieguši Komisijai pieteikumu par naudas sodu samazinājumu, iespēja iesniegt valstu konkurences iestādēm pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu, nevar interpretēt kā tādu, kas nepieļauj, ka šīs iestādes šajos apstākļos pieņem šādu pieprasījuma kopsavilkumu.
- 77 Kā ir norādīts šī sprieduma 44. punktā, instrumentiem, kas ir pieņemti EKT ietvaros, it īpaši tā iecietības paraugprogrammai, nav saistoša spēka attiecībā uz valstu konkurences iestādēm. Šis saistošā rakstura neesamības sekas ir tas, pirmkārt, ka dalībvalstīm nav pienākuma savās iecietības programmu sistēmās iekļaut EKT iecietības paraugprogrammas noteikumus un, otrkārt, ka tām nav liegts valsts līmenī pieņemt noteikumus, kuri nav paredzēti šajā paraugprogrammā vai atšķiras no tās, ja vien šī kompetence ir īstenota, ievērojot Savienības tiesības, it īpaši LESD 101. pantu un Regulu Nr. 1/2003.
- 78 Kompetence, kura dalībvalstīm ir saistībā ar savu iecietības programmu noteikšanu, faktiski ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības, tostarp Regulu Nr. 1/2003. Dalībvalstis it īpaši nedrīkst Savienības tiesību piemērošanu padarīt neiespējamu vai to pārmērīgi apgrūtināt, un konkrēti konkurences jomā tām ir jānodrošina, lai to pieņemti vai piemēroti noteikumi neapdraudētu LESD 101. un 102. panta efektīvu piemērošanu (spriedumi *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 24. punkts, kā arī *Kone* u.c., C-557/12, EU:C:2014:1317, 26. punkts).
- 79 Tiesa jau ir nospriedusi, ka iecietības programmas ir noderīgi rīki, lai, efektīvi cīnoties, atklātu un izbeigtu konkurences noteikumu pārkāpumus, un tādējādi der LESD 101. un 102. panta efektīvas piemērošanas mērķim (spriedums *Pfleiderer*, C-360/09, EU:C:2011:389, 25. punkts).
- 80 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ar LESD 101. panta efektīvu piemērošanu nav pretrunā valsts iecietības programmas sistēma, ar kuru ir ļauts pieņemt pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu no uzņēmuma, kas nav iesniedzis Komisijai pieteikumu par pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda.

- 81 Tieši pretēji, šī pieeja atbilst mērķim un garam, kas ir bijuši pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu sistēmas izveidošanas pamatā. Šī sistēma it īpaši ir vērsta uz to, lai veicinātu LESD 101. pantam pretējās rīcības atklāšanu, aicinot aizliegtās vienošanās dalībniekus paziņot par šādu vienošanos. Tādējādi tās mērķis ir veicināt šādu pieteikumu iesniegšanu, nevis ierobežot to skaitu.
- 82 Tā Tiesa ir nospriedusi, ka Paziņojuma par iecietību mērķis ir radīt nenoteiktības gaisotni aizliegtās vienošanās iekšienē, lai veicinātu ziņošanu par to Komisijai (spriedums *LG Display un LG Display Taiwan/Komisija, C-227/14 P*, EU:C:2015:258, 87. punkts). Šī nenoteiktība izriet tostarp no tā, ka tikai vienam aizliegtās vienošanās dalībniekam var tikt piemērots pilnīgs atbrīvojums no naudas soda un ka Komisija ikvienā brīdī pēc pašas iniciatīvas var identificēt šīs aizliegtās vienošanās pastāvēšanu.
- 83 Šādā kontekstā nevar izslēgt, ka uzņēmums, kas nav bijis pirmais, kurš ir iesniedzis Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, un kas tādējādi var pretendēt tikai uz naudas soda samazinājumu, ar pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkuma iesniegšanu var būt pirmais, kurš informē valsts konkurences iestādi par attiecīgās aizliegtās vienošanās pastāvēšanu. Šādā situācijā gadījumā, ja Komisija neturpina izmeklēšanu attiecībā uz tiem pašiem faktiem, kas ir tikuši paziņoti valsts konkurences iestādei, attiecīgajam uzņēmumam saskaņā ar valsts iecietības programmas sistēmu var tikt piešķirts pilnīgs atbrīvojums no naudas soda.
- 84 Tādējādi uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām tiek pieļauts, ka tādus apstākļos kā tie, kas pastāv pamatlietā, valsts konkurences iestāde pieņem tāda uzņēmuma pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu, kurš Komisijai ir iesniedzis nevis pieteikumu par pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda, bet pieteikumu par naudas sodu samazināšanu.

Tiesāšanās izdevumi

- 85 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Padomes 2002. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102. pantā], ir jāinterpretē tādējādi, ka instrumentiem, kas ir pieņemti Eiropas Konkurences tīkla ietvaros, it īpaši šī tīkla iecietības paraugprogrammai, nav saistoša spēka attiecībā uz valstu konkurences iestādēm;**
- 2) **Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka starp pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kuru uzņēmums ir iesniedzis vai grasās iesniegt Eiropas Komisijai, un pieteikuma kopsavilkumu, kas ir iesniegts valsts konkurences iestādei attiecībā uz to pašu aizliegto vienošanos, nepastāv nekāda juridiska saikne, kā rezultātā šai iestādei būtu pienākums izvērtēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda. Apstāklim, ka pieteikuma kopsavilkums precīzi vai neprecīzi atspoguļo Komisijai sniegtā pieteikuma saturu, šajā ziņā nav nozīmes.**

Ja valsts konkurences iestādei iesniegtam pieteikuma kopsavilkumam ir ierobežotāka materiālā piemērošanas joma nekā Komisijai iesniegta pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda materiālā piemērošanas joma, šai valsts iestādei nav pienākuma sazināties ar Komisiju vai pašu uzņēmumu, lai noskaidrotu, vai šis uzņēmums ir identificējis konkrētus nelikumīgas rīcības piemērus segmentā, uz kuru eventuāli attiecas šis pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, bet ne pieteikuma kopsavilkums;

- 3) Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām tiek pieļauts, ka tādos apstākļos kā tie, kas pastāv pamatlietā, valsts konkurences iestāde pieņem tāda uzņēmuma pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu, kurš Komisijai ir iesniedzis nevis pieteikumu par pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda, bet pieteikumu par naudas sodu samazināšanu.

[Paraksti]